

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztőségi iroda: Versecz, laktanya-utca 1054. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érkező minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb iraszközlönyök különben özv. Kirchnerné felvételi és rendelési irodájában (az Andrássy-sétány és iskola-utca sarkán levő Kádics-féle házban) is átvetetnek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felelős szerkesztő: **Perjessy Lajos.**

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen. — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszólamlások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutányosabban számítatik. — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyílt térben egy sor 10 kr. — A hirdetésekért kerjük pénteken délig beküldeni.

3. évfolyam.

Vasárnap 1894. évi július 8-án.

27. szám

Versecz 1894. július 7.

Az állami, megyei, községi s az összes társadalmi tevékenység terén fegőbb erényül kell tekintenünk a kötelességérzetet, mely szerint kiki kötelességét pontosan, lelkiismeretesen teljesíti.

Ez az erény a legtündöklőbb erénye mindenkinek, a ki úgy az élet legtágabb, mint legszűkebb terén mozog. Ez a szülőanyja a sikernek, az előhaladásnak, a rendnek, s ebben összpontosulnak delvidékünkön a magyar államiságnak összes szálai. Mert mit ér a legtehetségesebb ember a köz- és magánéletnek bármily magas vagy alacsony állásán, ha működését nem a kötelesség pontos teljesítésének érzése irányítja? És mit ér az olyan munkás-ság, mely nem bírja felölelni a kötelességek kategóriájába a magyar hazafiúi tevékenységek morális biztosítékait?

Komolyan vetve számot e körülményekkel, vajjon hányan vannak, akik igenlő szóval mondhatják magukról, hogy kötelességérzetükkel egybeforrott a haza jólétére irányult társadalmi tevékenységük?

Pedig felesleges emlitenünk, hogy a közhivatalok másként nem is működhetnek — a mi viszonyaink közt — üdvösen, csak

ugy, ha a kötelességérzet és a haza java irányítja minden lépésüket. — A köztisztviselőtől tehát elvárhatjuk, hogy ha hivatalos kötelességét pontosan betölti, fennmaradt idejét az általános jóra, a haza javára fordítsa. Ez axiómán, ezen irányelven, nyugszik a magyar ember életbölcseisége s a ki ezen fölvet elhanyagolja, avagy megsérti, magán a szeretett hazán ejt gyógyíthatlan sebet.

De a társadalmi életnek is megvannak a maga munkásai. Vannak ugyanis nagy számmal emberek, kiknek viszonyaik megengedik, hogy társadalmi kérdések megoldásával is foglalkozzanak. De aztán, ha befogtak valamibe, azzal aztán foglalkozzanak emberül. A fél és negyedrés emberek csak koloncjai a társadalmi életnek, melyben pedig oly sok ember vágyik szerepelni, tulajdonképpen pedig semmit sem tenni. Az ilyenek nem ritkán foglalják el a teret hivatalos és a kötelességérzők előtt, melyekben egyebet sem találnak, mint pusztá fényelgést, csupa népszerűsködést.

Mily tömördek azon emberek száma, akik isten tudja miért, mi jogon, itt is, ott is, szerepet követelnek maguknak, és semmit sem tesznek, mert nincs bennök egy cseppje sem a komoly kötelességérzetnek. Jön aztán ismét egy csoport, mely vagyona avagy összeköttetései alapján kíván szerep-

hez jutni s ha hozzájutott, mert rendesen kierőszakolja, mindig egy vesszőparipán lovagol, mindig száján van a közérdek, a haza iránti szent kötelességek emlegetésének bübajos szava, de mindebből semmi haszon sem áramlik a közjóra.

Hát a magánélet mily rettenetes dúlását mutatja a kötelességérzet hiányának! Hány családapája van, ki mindenre gondol, csupán családjára nem, melynek tisztességes anyagi, szellemi és morális fentartása volna legelső kötelessége. Hány családapája dül fel családi otthonát a kötelességéről való megfélekedés alapján! hány családfő van, ki elhanyagolja hivatalát, mely egyedüli alapja nemcsak a saját énje, hanem családja létezésének is?!

Nem azt akarjuk, hogy semmi egyébbel ne foglalkozzék valaki, mint a mi egyenesen kezébe adja az anyagi létezés föltételeit, foglalkozzék egyébbel is, különösen alkotmányos országban s a munkás társadalomban, de ne ezek legyenek az elsők, ezekért ne hagyja ott az ember soha amazt, hanem ezekkel csak akkor foglalkozzék, mikor amaz megengedi. Így lesz összhang az élet tevékenységeiben, másként okvetlenül rothadás áll elő, melyet éppen azok nem éreznek, vagy nem akarnak érezni, kik azt megteremtették.

Teljesítse mindenki kötelességét, de

Tárca.

P. Irénhez.

Oh pajzan tündér, boldog kis leánya,
Ki rád tekint: szive feléd ropul;
Hajad selyem, orcód meg nyíló rózsá,
S csillag ragyog szempillaid mögöl;
Szived vidám és szinarany kedélyed,
Igy tartson Isten, áldása te véled!

Mint játszi őz szökelelsz lipéket uzve,
Elfogni őket, legfőbb óhajod,
Vagy vad virágot kis csokorba fűzve,
Versenyre kél pacsirtával dalod,
S nevelsz, arczodra rózsaláng ha lépett,
Igy tartson Isten, áldása te véled!

De künn rideg, fagyos a nagy világban,
S a szenvedély hatalmas langja dül,
A rózsá hervad déli napsugárban,
S a korral sok vidám szem béborul!
Oh óvd szived, óvd szinarany kedélyed,
És óvjon Isten, áldása te véled!

Laczi.

Találkozáskor.

Találkozom olykor veled
Reám esik tekinteted, —

Oh, e néma pillantásban
Sokat mondó vallomás van.

Oh, én tudom, én megértem
Szived most is lángol értem,
Visszakéri szerelmemet,
Mit szeszélyed összetépett.

Ne nézz reám! égő szemed
Nem gyújtja fel már szivemet, —
Hadd nyugodni a multakat
A feledés hantja alatt.

Késő napfény nem ad éltet,
Korhado ág már nem éled, —
Hiába hull harmat rája:
Nem lesz többé új virága!

H . . . y T . K . . . y.

Az urfi.

Nevelő voltam. Hogy mit mond ez a két szó, azt kevesen értik. Legtöbben azt hiszik, hogy nevelőnek lenni — annyi, mint együtt sétálni, lovagolni az urfiával, négykézre zongorázni a kisasszonnyal, regény felolvasója lenni a mamának, fogyasztani a papa borát, szivarjait és a hó elején zsebre vágni egy csomó szép bankót, amit finom, zárt borítékban, talczan hoz be az inás a nevelő kényelmes külön szobájába.

Igy, kérem, csak a regénybeli nevelők élnek, az eszményi instruktorok, akik nem arra készülnek, hogy egy tokfejű urfiával letéssék a vizgát, hanem arra, hogy az első kedvező alkalommal megszöktessék a kisasszonyt.

Fájdalom, engem nem ideális nevelőnek, hanem amolyan közönséges fajtájúnak szerződtettek egy hires urfi mellé. Híressége abból állott, hogy egy pár gimnázium s egy féltuczat nevelő megszökött már tőle. A nagyságos mama ezt úgy adta elő, hogy sem a gimnáziumok, sem a nevelők nem voltak méltók a Laczikához. A gimnáziumban mindenféle ordinaré népesség gyerekei pajtáskodtak vele, akik elrontották. A tanárok pedig csak úgy bántak vele, mint akár egy kádar, vagy egy csizmadia vásott gyerekeivel. Nem akarták, hogy Laczika a gimnáziumban erkölcsileg tönkre menjen: kivették és otthon tanították. De a nevelők nem váltak be a Laczika mellé. Egyik mogorva medve, a másik nagyon is könnyüvéru fráter volt. Egyik majdhogy agyon nem tanította, a másik tulságos szabadjára ereszté. Néhányan felmondtak, de volt olyan is, aki nevelő létére, elég nevetlen volt, szó nélkül megszökni — éppen vizsga előtt.

A mama erre rágyújtott Laczika testi és lelki sajátságainak analizisére, mely abban összegeződött, hogy Laczika egy finom idegzetű, érzékeny, könnyü-felfogású, nyiltszívű, eleven, becsületérző, ritka fiú, és bár nem csodagyerek

igazi és nem vélt, nem mondva csinált kötelességét, akkor aztán lesz jó rend s boldogság úgy a köz-, mint a magánéletben; akkor nem bántja az a töméntelen visszáság a higgadtan gondolkodók szemeit, melyek közül néhányat a főntebbi sorokban a való, mindennapi életből rajztoltunk.

Ideje volna már egyszer komolyabban gondolkodni azon is, mit tehetnének egyenként és összesen véve arra nézve, hogy a Délvidék hazafiátlan elemei a küzdterről leszorítottassanak. Lapunk felvetette nem egyszer a megyékként, városokként és vidékenként alakítandó magyar hazafias pártnak a szervezését, de eddigelé senki sem mert a hivatottak közül hozzá fogni. Az eszme azonban fel-felvillan, s ez arra a reményre jogosít minket, hogy idővel ez is meg lesz.

Napi hírek.

Eljegyzés. Takacs Gyula, főreáliskolánk kedvelt professora tegnapelőtt váltott jegyet a verseczi hölgykoszorú egyik művelt és bájos virágával Hatz Irén kisasszonnyal. Kísérje, szerencse és áldás a szép frigyét.

Dr. Markovits György, tanult fiatalságunk e rokonszenves tagja, Markovits magy. kir. honvédőrnagy fia, a múlt napokban kitűnő sikerrel tette le az ügyvédi vizsgát s pár nap múlva megnyitja irodáját.

Diszes esküvő. Szörényi József főrealiskolánk derek fiatal tanára a múlt csütörtökön d. u. 5 órakor vezette oltarhoz Millositz K. előkelő kereskedő kedves leányát Matild k. a. A rom. kath. templomban, hol az esketési szertartást, ntő Laszloffy Laszlo esperes végezte — a nasznépen kívül nagy közönség jelent meg. Mint nasznagyok Buday József főrealisk. igazgató és Boiger Karoly közs. isk. igazgató szerepeltek. Este a régi jó hírnevű „Mil-leker” szálloda nagy termében gyultek össze a meghívott vendégek a gazdag lakomára, s ez alkalommal tosztokban sem volt hiány. Buday igazgató a fiatal part, Boiger igazgató az örömszülőket, Laszloffy esperes a nyoszolyó lányokat és vőféléket c'tette, Perjéssy L. főreal. isk. tanár pedig a család egyik előkelő

de fel van ruházva rendkívüli tulajdonságokkal, amiknek fejlesztését és istapolását tölem várják el.

Tudtam, mit tartsak a mama conduitlistájáról. Az a Laczika, a melyik abban volt lefestve, csak az anyai vak szeretet képzeletvilágában létezett. Az igazi Laczika egy makacs, rosszfejű, rakoncátlan, alamuszi frater volt, de mentésére legyen mondva, nem ő volt az oka, hogy ilyené lett.

Reá ugyancsak illettek Rousseau J. J. híres szavai: Minden jó, mi a természet műhelyéből kikerül; minden elfajul az ember kezei közt.

Laczika is bizonyára jónak született, jónak s egy kissé ostobának. Jóságát elhitték, de ostobaságát nem. Ugy neveiték, mintha elsőmőnőségű agyvelő szorult volna kis szuk koponyája alá. Korulvették angol guvernánttal, hegedümasterrel, rajztanarral s egyéb hasznos és szép tudnivalók beoktatójával. Reggeltől estig egyik mester a másik után nyaggatta szegényt, erőszakkal tömve bele a kiszabott szellemi adagot, amit a fiúnak sem ideje, sem tehetsége nem volt megemészteni. Teletömött fejjel, megcsömörlött agygyal, skalától, idegen nyelvektől zúgó fülekkel, folytonos zaklatások, intésektől keserítve, hajtva: a boldogtalan urfi rossz napokat élt. Látva, hogy apja anyja, meg egy csomó idegen összeesküsznek, hogy őt keserítsék: daczossá, szeretetlenné lett mindenki iránt; kinzóit azonfelül lelkéből gyülőlte s éppenséggel nem érzett semmi halát apja, anyja iránt, akik pénzért fogadnak mellé olyan embereket, kik egy napot sem szalasztanak el, hogy őt halálra fárasztva faggatásikkal — el ne keserítsék.

A modern nevelés boldogtalan, agyonnevelt áldozata úgy tekintett rám, mint olyanra, akivel eddigi, maris nagyszámu, halálos ellenségei egygyel ismét szaporodnak. Semmi oka

rokona a jelenlévő Grecsák Károly szegedi kir. táblai bíró és neje egészségére üritette poharát. Jova barna legényeinek talp alá való nótái mellett megeredt a táncz is s tartott kivilágos viradttig. A verseczi férfi dalárda sikerült szerenáddal lepte meg az új párt. Az új házaspár az esküvő után a szepességre utazott.

Halálozás. Kis és nagyszredistyei Lazárovics Alexandrina úrnő, néhai Lazárovics sredistyei nagybirtokos özvegye élete 57-ik évében f. hó 3-an rövid szenvedés után elhunyt s a múlt csütörtökön nagy részvét mellett tetétt végső nyughelyére a sredistyei családi sírboltba. Béke poraira.

Versecz város törvényhatósága a múlt csütörtökön tartotta meg rendes havi közgyűlését, melynek legfontosabb tárgyát képezte a Friedrich Károly elhalálozása által megürült katonai ügyosztályi tanácsosi és az aljegyzői állás betöltése. Az első állásra Caiman Pal eddigi városi levéltárnok, az aljegyzői állásra pedig Koszirovits Iván választott meg.

Városunk magyarul nem tudó gör. kel. szerb tanítói közül több, mint tizen a magyar nyelvi póttanfolyam hallgatására Szepsi Szent Györgyre utaztak.

Német muza. A Lobe Braun igazgatása alatt álló német szintársulat szép pártfogás mellett tartja előadásait az Alexandrovics (Glukmann) féle szálloda kerti helyiségében.

Milleniumi kiállítás. A temesvári kerületi bizottságnak intéző választmánya június hó 30-án ülést tartott, melynek lefolyásáról a következő éresítést adhatjuk: Először a múlt üléstől felvett jegyzőkönyv vétetett tudomásul, melyhez az összes helyi bizottságok névsora hozzá volt csatolva. Ezzel kapcsolatosan elhatározatott, hogy a milleniumi kiállítás összes bizottságainak névsora a kerületi bizottság területén létező hírlapokban közöltessék, hogy az érdeklét közönség akból tájékozást merithessen. Ezután Maga János előadó tett terjedelmes és kimerítő jelentést a legutóbbi ülés óta történt intézkedésekről a melyek közül a következőket emelhetjük ki: Helyi bizottságokat alakítottak Csákován, Dettán, Verseczen, Fehértemplomban, Oraviczán, Nemet-Bogsánban, Resiczán, Lugoson, Karánsebesen, Vingán, Lippán, Uj-Aradon és Pancsován melyek megalkulásánál az előadó mindenütt személyesen közreműködött és több helyen igen szép érdeklődést sikerült az ügy iránt felébreszteni, úgy hogy a helyi bizottságok némelyike azóta is-

sem volt föltenni, hogy több irgalmat remélhet tölem, mint a megszökött nevelőtől, aki a Laczikával folytatott szellemi párbaj elől, épp a döntő perczen, oldott kerekelt.

Laczika még az nap megüzente a háborút s tényleg meg is kezdte az ellenségeskedést, éjjel levágva minden második gombot a mellényemről és kabatomról. A manőver oly ügyesen volt keresztülvive, hogy senkire sem gyanakodhattam. Eltitkoltam az egészet s nyomozás helyett inkább azon voltam, hogy elkese-redett, ifjú ellenségemet magam iránt jobb véleményre és békére birjam. Ez azonban csak oly feltétel alatt lett volna lehető, ha én is leteszek minden ellenséges szándékról s Laczikát könyvekkel, feladványokkal nem maltretirozom. Ez volt a béke „sine qua non“-ja; ezt azonban nem tehetvén, semmifele csel-fogással sem sikerült a lefegyverzés. Szelidség, lélekbeszélés, jóakaró szigor: mind nem használt semmit. A fiú hihetetlen találékonyságot tanusított abban, hogy magát rám nézve elviselhetetlenné, kiállhatatlanná tegye minél inkább.

Az ebéd alatt megrugdosott, csak úgy véletlenül. Fogporom közé a köpöladából homokot öntött. Törülközőimmel cipőit tisztította. Napernyőmön gyujtóüveggel lyukat égett. Legértékesebb könyveimből lapokat tépett ki Fésúm fogait rendre kitördelte. Gyufáim fejét vízbe azzta. A pipák szarát betömte. Ruhaimat összetintázza. Zsebóráim kerekéi közé fűrészport hintett... És mindezt egy vén rossz tréfacsináló róka-furfangjával, tanutlanul, suttyomban, rajtakapattlanul.

Tudtam, hogy ő volt, éreztem, hogy nem lehetett más és nem tettem semmit ellene. Ha a kérdőre vontam: artatlan pofát csinált, esküdozött, hogy artatlan; ha nagyon faggattam, siriva fakadt és vigasztalan volt.

Egy igazi ellenség nem dulja jobban a megszállt országot, ahogy dult ez az én házi

mételen is ülést tartott részint saját kiegészítése, részint szakosztályokra való felosztás és segély alapok teremtése tárgyában. Ezen ülések jegyzőkönyvei valamint az alakulásra vonatkozó ülési jegyzőkönyvek is miután az országos bizottsághoz lettek felterjesztve és ott a bizottságok az országos bizottság választíráta szerint jegyzékbe véve tudomásul vétettek és a verseczi bizottság azon előterjesztése, hogy a vidéki kamarai bizottsági tagok részére a czélből kérelmeztessek ingyenes belépő jegy hogy a kiállítást előzőleg tanulmányozva, vidékükről a kiállítás látogatása érdekében propagandát csináljanak s mint utmutatók közbenjárhassanak, pártolólág határozatott felerjesztetni. Az országos bizottságtól megküldött bejelentési izek részint közvetlenül egyeseknek, részint a helyi bizottságoknak küldettek ki szétosztásra a melyek részére azon iparosok jegyzéke is megküldetett, a kiknek a kiállításban való részvétele kívánatos. A bizottságok nagyobb részétől érkezett jelentés szerint a bejelentő izek kiosztattak, sőt némely bizottság utólagosan kért még izeket, a melyek azonnal megküldettek. A törvényhatóságokhoz, városokhoz és társulatokhoz a kiállítás ügyének segélyezése és erről felvilágosítás adás érdekében intézett megkeresésekre nagy részben kedvező válaszok érkeztek. Így Temes megye pótdadó utján 28—30.000 frttal, Versecz város 5000 forinttal, Temesvár város a kiállítók közvetlen támogatásával, a kereskedelmi és iparkamara szintén egyes kiállítók támogatására 5000 forinttal, a kiállítás tanulmányozására utazási ösztöndíjakra 3000 forinttal, közgazdasági monografia megírásához, valamint agitacionális, utazási és adminisztratív kiadásokra 6000 frttal, összesen 14.000 frttal járul a kiállítás ügyének támogatásához. Megelégedéssel vétetett tudomásul, hogy egyes intézetek és társulatok valamint a kerületbe tartozó sajtóhoz kérelem intéztetett a kiállítás ügyének támogatása és felkarolása iránt. Tudomásul vétetett a torontáli önálló bizottság legutóbbi üléséről érkezett jegyzőkönyv, amelyben a vidéki helyi bizottságok magalakítása iránt határozat hozott. Végül előadó indítványára Temes megyéhez azon kérelem határozatott intéztetni, hogy a községeket is hívja fel a kiállítók támogatására és segély alapok létesítésére, Krassó-Szörény megyéhez pedig ugyane kérelem mellett azon ismételt kérés határozatott intéztetni, hogy a maga részéről is létesítsen kiállítási segélyalapot. Klein tanárnak a régészeti és etnografiai kiállítás tárgyában tett kérdésére Deschán Achill alispán advan meg a felvilágosítást, az ülés véget ért.

ellenségem a holmijaim közt. Egy félév alatt, úgy szólván tönkre tett

Ezek a szándékos kárccsinálások azonban csak apróbb, elviselhetőbb bosszantások valának. A tanuló-asztal volt a főcsata színhelye. Itt mutatta meg Laczika, hogy mit tud és mire képes. Mily virtuozitással képes feldönteni a tintatartót, hogy a feltörülés alatt szünet álljon be. Mint tudja irás közben a tollal a lapot keresztülyukgatni, a papírmézőt kövér poczákkal benépesíteni, a czeruza hegyezést előről kezdeni, Mennyire képes szimulálni a fejfájást, az idegességet, a szellemi kimerülést, hogy az óra felfüggesztetvén, a dívánra heverni, vagy a parkba sétálni mehessen. Leggyakoribb fogása az volt, hogy a magyarázatra azt mondta: nem értem. Mutatta, hogy feszulten figyel, hogy egész szellemét összpontosítja az előadott témára s az ismételt magyarázat végén megint csak így szólt: Még mindig nem értem. A legyszerubb tévelt tiszter-husznor elismételtette és tette, hogy nem érti. Szédültem, kábultam már a sok beszédől, a nyelvem kiszaradt, a hangom elfogyott, de Laczika nem tudott, nem akart érteni.

Egy jóra való falusi rektor, hasonló helyzetben, módját tudta volna ejteni, hogy Laczika értelme megvilágosodjék. Én azonban modern nevelő voltam, nad- és mogyorófapálcza nélkül. Nem is boldogultam. Laczika kifogott rajtam. Visszaütött minden tudományt. Félév alatt egy lépést sem vittem előre, ellenben az én egészségem, a sok, némán lenyelt epétől, titkos bosszuságtól, a meddő munka önszemrehányó keserűségétől meglehetősen hatrament. Feladtam a harcot, beadtam a lemondásom... Mikor eltávoztam, szinte sirtam az örömtől, hogy ismét szabad vagyok s nem csörgetem többé a lanczokat, amikkel én és Laczika a tönkre nevelt kis embergyüölölő, félévig voltunk összevasalva — egymást ringatva, keserítve, akadályozva e lánczözösség által. J—i.

Uj tanácsjegyzők a kir. táblán. Az igazságügyminiszter Brán G. vingai és Dr. Braun Adolf csákovai kir. járásbírói albirakat a temesvári kir. ítélőtáblához tanácsjegyzőkül rendelte be.

A helybeli tűzoltó-egylet zászlószentése évordulójának alkalmából ma kisebbserű ünnepélyt rendez. Tisztuletileg a zászlóval és zenekísérettel a templomba vonul, hol 11 órakor csendes mise tartatik. Este a városligeti vendéglő termében táncvigalom rendeztetik.

Szöllősgazdáink figyelmébe. Wény Janos kerületi szőlőművelési felügyelő f. hó 9-ikétől 13-ig városunkban fog időzni, hogy gazdáinkat utasítások és tanacsokkal lássa el.

Előmunkalati engedélyek. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter Pancsova város közönségének a torontali h. évi vasutak Pancsova állomásától Bavanistéig és gróf Zselénszky Róbert országgyűlési képviselőnek, az általa tervezett arad-, illetve ujarad-nagybecskereki, illetve melenczei h. é. vasútvonalból kiágazólag Nagyfalutól a m. kir. államvasutak Varjas állomáig vezetendő helyi érdeku gözmozdonyu vasútvonalra az előmunkalati engedélyt egy évre megadta.

Választok lajstroma. Torvényhatóságunk központi bizottsága a 1895. évi választok ideiglenes névsorát már összeallította, s közszemlére tette a városhaza tanácstermében, hol azok f. hó 2-ig megtekinthetők. Reklamációkat 15-ig lehet beadni.

Mennyi húst fogyaszt versöz? A múlt hónapban a városi vagohidon levagtak 79 szarvasmarhat, 96 bárányt, 412 disznót, 83 juhot és 2870 drb bárányt

Pályázat jegyzői állásra. A megüresedett periamosi jegyzői állásra most írta ki a főszolgabíró a pályázatot. A szoka-os mellék illetményeken kívül a fizetés 700 forint, szabad lakás, azonkívül az árwapénztári számadások vezetéséért külön 230 forint tiszteletdíj

Szerencsetlenség. A múlt szerdán reggel a tűzoltó laktanya udvaráról egy 16 éves kocsis nagy hordó vízzel hajtott ki. A kapu melletti szögletkőben megakadt egyik kerék, a fiu lebukott, a nehéz szekér keresztül ment rajta. Csonttöréseket s nehéz sebesüléseket szenvedett.

Lakások kerestetnek. Több hivatalnok 3 vagy 4 szobas lakást keres. Jelentkezéseket elfogad lapunk kiadóhivatala.

Felvétel a temesvári kir. áll. tanítóképezdebe. Az 1894/5. tanévre a nevezett intézetnél az I., II. és IV. osztályba vétetnek fel növendékek — az étőbbi két osztályba más intézettől csak nagyon kivételesen. — Az I. osztályba felvétetik minden egészséges, ép testű, jó zenei hallású oly ifju, ki 15 életévét a f. évben betölti és valamely középiskola vagy polgári iskola alsó vagy középső osztályát, esetleg a felső népiskola III. osztályát, sikeresen elvégezte. Az intézetrel kapcsolatos internátusban a következő kedvezményekben részesíttetnek a felvett növendékek: 1.) teljesen ingyenes egész ellátás. 2.) teljes ellátás 7 frt havi fizetés kotelezettségével mellet. 3.) a koteztartásban étkezés, benlakás és mosatás nélkül havi 10 frtért. 4.) esetleg pénzbeli segély. Tandíj nincsen. Minden növendék koteles teljesen új tankönyveket beszerezni s ezek áraban a felvétel alkalmával az igazgató kezeihez az I. osztályban 20 frtot, a többi osztályban 15 frtot lefizetni. A fennmaradt felesleg visszafizetetik, a netan hiányzó összeg januárius havában fog utólag beszédeni. Mindenki saját hegedőjén koteles játszani, a hegedüket kedvezményesen áron az intézet rendel meg. Az internátusba felvett növendékek koteles magukat ellatni tisztességes téli és nyári ruhával, téli kabattal és a következő fehérneműekkel: 6 drb. ing, 2 drb. hálóing, 6 drb. alsó nadrág, 6 drb. zsebkendő, 4 törülköző, 6 par harisnya vagy kapca, 1 drb. paplan, 2 drb. vánkós legalább két huzattal, 2 drb. lepedő és a szükséges kék-fék és mosdó eszközök. Takaróul dunyhát hozni tilos, mert téli takaróul és egyúttal ággyterítőül szolgáló pokróczot minden belépő növendék 3 frt 50 kr. lefizetése mellett az intézetben kap és ez tulajdonává lesz. A fehérneműekbe chemiai tintával a teljes név kiirandó. Az igazgató tanácsához címzett kérvények f. évi július 15-ig az igazgatósnál nyújtandók be. A kérvények mellékletei: születési anyakönyvi kivonat, egészségi és újraoltási orvosi bizonyítvány és szegénységi bizonyítvány, a mely esetben a kérvény bélyegmentes. A felvételtől valamint a jelentkezésre kitűzött határnapról mindenki külön értesítést nyer. Az összes vallás felekezetei kantóri kiképzésére ezen intézetben különös gond fordittatik.

Országos vásárok Pancsován jul 12-től 15-ig, Facseton jul. 7. és 8-án. Mehadián július 10-től 15-ig és Német-Bogsnában július 13-tól 15-ig tartják az országos vasárt.

Sok az ember, kevés a foka. Temesvárott egy 10 éves gyermek a Józsefvárosban 40 forintot talált, mely összeget a tulajdonos a főkapitányságnál átveheti. Mint értesültünk, eddig a pénznek nem kevesebb, mint három elveszítője akadt. Kíváncsiak vagyunk, hogy egy esetleg Salamoni ítélet hozatalánál akadna-e a három közül valaki, a ki a „gyermek felosztásnak“ ellenszegülne.

Képes Családi Lapok A művelt magyar közönségnek ezen kedvelt képes lapja. A július szeptemberi évfolyam a főlapon „A Pándy kisasszonyok“ című. Rudnyanszky Gyula elismert poeta által írott regény közlését kezdi meg, ezenkívül „A ki az életben meghalt“ című elbeszélést Miskolczi Henrik-től, míg a mellékletben lapunk szerkesztőjének Perjessy Lajos állami főreáliskolai tanárnak „Egy tanító kisasszony regénye“ című regényét adja. Sikeres és aktualis képeken kívül sok érdekesítő és mulattató kisebb-nagyobb rajzok, humoreszkek és ismeretterjesztő cikkek fogják gazdagítani a „Képes Családi Lapok“-at. Képes Családi Lapok-nak a „Holgyek Lapja“ című divatlappal és a regénymelléklettel együtt. Egész évre 6 fit. Negyed évre 1 forint 50 kr. Szerkesztő-ég és kiadóhivatal Budapest Nagy Korona-utca 20-ik szám.

A Tarnóczy tűzoltó- és gépgyár-részvénytársaság igazgatósága ma tartott ülésében az aláirt részvények felosztása iránt határozott. Tekintettel a gazdaközönségnek több vidékről beérkezett azon óhajára, hogy arafás után jegyezhesse, e céljára az igazgatóság bizonyos részvényeket fentartott.

A zöldoltás balsikerének okairól. Goethe H. igazgató az ausztriai szőlőművelés védelmére alakult egyesületben felette érdekes adatokat szolgáltat arra nézve, hogy mifele okok folytathatnak be arra hogy a kivált a filoxerától tönkretett szőlőink ujjaalakításánál fontossá vált zöldoltás gyakran nem sikerül.

Kamutat, miképp nagyon sokszor és talan legtöbbször mellékkörülmények okozzák, ha maga az oltás jól végeztetett, hogy oltásunk nem fogamzik, vagy rövid időn elpusztul. Első sorban az időjáratat kell figyelmünkre méltatni. A hat heti időtartam alatt (május közepétől június vegeig) minden évben vannak oly napok, melyek többé kevésbé alkalmasok a zöldoltás végzésére. 15—16° R. a legkivánatosabb hőmérséklet arra, hogy a forradás a leggyorsabban megtörténjék, melytől minden függ.

Ugy az alacsonyabb, mint magasabb hőmérséklet mellett már nem oly biztos a foradás. Ezenkívül napos, csendes időt válasszunk, melyet az oltás előtt lehetőleg magas hőmérsékletű napok előztek meg, valamint a követő napok is hasonlóak, hogy így az oltás a venyige legelőnebb működése idejére essék, a mikor a forradás már 24 óra múlva kezdetét veszi.

Hasonlólag balsiker okoz, ha nem jól választjuk meg az oltás helyét. Rendesen azt mondják, hogy a csucsától számítva a negyedik, vagy ötödik, szem alkalmas az oltásra. Ez nem a szemek számától függ, hanem az oltógaly alkalmas voltától, ugy hogy akár hányszor a hatodik levél sokkal alkalmasabb.

Kezdek gyakran igen lágy, illetve nem elég fás helyet választanak, a mi a nemesítő galy gyors elszáradását okozza. Az oltógalyak ne legyenek lagyak, csak ruganyosak, de fásodás kezdetén se legyenek. A földolog, hogy alany és oltógaly az éres és kifejlesztés egyenlő fokban álljanak és lehetőleg egyenlő vastagok legyenek a választott oltási helyen

Arra a kérdésre, hogy a meszes rézoldattal permtezett szőlőkötől vett oltógalyak akadályozzák-e a megfogamzást, saját tapasztalata után nem tud feleletet adni, mert az gyenge életműködésénél fogva nem elég életerős

Egyébként a permtezés csak úgy árt, ha a permtező anyag a sebbhelyre szívárog. Ha ilyen permtezt szőlőtökéről veszszük az oltógalyat, azt előbb mossuk le és egy ideig hagyjuk vízben azni, míg a permtező anyagot megtisztul. E. G.

Vasuti menetrend. Fehértemplomról érkezik: 5.21 reggel, 1.02 délben és 6.10 este, Temesvár felé indul 5.26 reggel, 1.07 délben 6.35 este. Temesvárról érkezik: 7.45 reggel, 2.08 délben és 10.09 este. Fehértemplom felé indul: 7.54 reggel, 2.12 délben, 10.17 este. Nagybecskerekéről érkezik: 12.49 délben, 5.31 délután 5.10 reggel. Becskerek felé indul: 5.50 reggel, 2.25 délután, 7.10 este.

Villamos munkagépek kiállítása. (Budapesti levél.) Az elektromosságunk a városba való behozatalának kérdése napirenden van és majdnem mindennap hoz valami újdonást e téren. Így pl. az utóbbi napokban elektromos kiállítás létesült Budapesten, mely jun. hó 10-én a kereskedelemügyi miniszter új által személyesen nyitott meg és mely egy igen fontos újdonást mutat be, t. i. az elektromosságunk ipari célokra való alkalmazását. Magától értetődik, hogy ez csak ottan lehet, ahol már van elektromos központi állomás, mely az illető várost ellátja árrammal. Az elektromosság főbb alkalmazása eddigelé a világítás, de nem kevésbé érdekes és fontos ezen természeti erőnek ezen mellékes alkalmazása is, a mint a következőkből láthatni. Van akárhány iparág, melyeknek épeneséggel ki nem fejezt magát külön gőzgépet felállítani kazánnal, gépesszel stb., melyek tehát igen szivesen fognak ezen új erő után nyulni. A kézi munkát a gépi munkával helyettesítendő Magyarországon a következő városok már bírnak központi elektr. motteleppel vagy ilyen tervben van és pedig Kármács, Mátyásfalva, Nagykanizsa, Kaposvár, Bártfa, Új-Verbász, Herkuleszvár stb. Az emittet központi állomások egy része a Ganz és társa cég által rendeztetett be, ezen cég nemcsak az egyedüli lévén Magyarországon a dinamogépek gyártására, hanem még azért is, mert rendszerének kitűnő volta következtében elektromos gépekkel és készülékekkel nagy kivételre és világhírré tett szert ezen iparágban, úgy mint a többiekben is. A kiállításban Ganz és társa villamos elektromotort állított fel, mely számtalan munkagépet működőtté hajtott, és pedig villamos szikviz-, dagasztó és fagyalkotó-gép. Nagy érdekesek a Ganz gyár villamos különlegességei: villamos padlókefe, villamos vasaló, gyorstűző (egész konyha), haj-újs vas, szivargyújtó, költőkeszűk; továbbá egy teljesen berendezett hentesműhelyt működőtté: egy géppel beleszik a húst és fűszert, a gég megindul, összevagdálja a húst, mely innen a töltőgépbe kerül s onnan a kész kolbászok rögtön a forró főzőedénybe s a hogy megfőleek, azonnal fel is szolgálják őket továbbá az érdeklődő publikumnak.

A kiállítás másik érdekes része a Siemens és Halske cég villamos fonoszéke, melynek nemcsak a közvetlen megereztetés történik villamos-ág útján, ha em a szarvának működése, a lövőgolyókat, valamint mérőkészülék is villamos-ág útján történik. Ennek közvetlen közelében, aszalonban csoportosítva van néhány villamos készülék, szintén ettől a cégtől. — A melyek a háziasszonyokat különösen érdekeltetik: vasalók, gyorstűzők, hajfogorítók, szivargyújtók stb. Van több készülék, amelyeket a Siemens és Halske cég egyenárannal elektromotorai hajtának. E téren a cég már igen nevezetes eredményeket ért el évek óta. Különösen érdekes az elektromotorok ingadozó felfüggesztése, mely által a munkának megereztetése nélkül a munkagép a kezek vagy a lábakkal egyetlen egy mozgása következtében megállítható, anélkül, hogy a motor üzemet megzánthetné. Szép látványosságot nyújtanak a fent említett üzemben lévő szeszamgépek, melyeket a Siemens és Halske cég 1/2—1 lóerejű egye arannal motorai hajtának. Das szellőztetéséről a Siemens és Halske cég nagyszámú kiállított villamos szellőtű, a Schaller A. cég különleges szellőtű gondoskodik. A főbejártnak jobb oldalán a lipsei Kiesling cég kiállítása van, fát megmunkáló gépek, körfűrész, egy szalagfűrész és egy marógép stb. E.dekések a csoport megereztetése, amennyiben a motorok a közlőművek tengelyeivel közvetlenül gummi kapcsolások által vannak összekötve; ez a Siemens és Halske cég külön e célra szerkesztett elektromotorai által érhető el. Nagyon érdekesek a működésben látathatók, szarító magoló- és vasalógépek amelyek a műszertanok. A miniszter nagy elismeréssel nyilatkozott a Tarnóczy-gépgyár által elért s bemutatott eredmény felül s örömet fejezte ki a szerzem- és munkagépek gyártása folytán a külföldi ilyenmű gépekkel való sikeres verseny felett. A bemutatott gépek a következők: Uj lyukasztógép, alsó és felső revolverfejjel, a lyukasztók és anyalyukasztók felvete-ere (szabatalmazva), különösen alkalmas mindazon iparosoknak, kiknek kisebb vastagjakon sok lyukat kell előállítani. Emeltyás lyukasztógép, legújabb szerkeztű, hat különböző acél anyabegyűzővel és lyukasztóval szabadon álló függőleges fúrógép, új minta szerint, erőgyerkezű, nehezebb munkálatok végzésére. Kettős marógép, sz. lépek, csapok, stb. hat vagy nyolcz szögletnek megmunkálására. Két karu orsószelő, sajtoló- és verő munkalátokra. Kőszóra gép, nagyobb és nehezebb megmunkálására, vas- és érczöntédek lakatos és egyéb vasműhelyek részére. Parhuzamos satuk, javított szerkeztettel.

Irodalom. A „Hazánk“ cz. társadalmi, közgazdasági és politika napilap az egyetlen a magyar sajtóban, amely nem képez magántulajdnt, s így nem szolgál magánérdekeket, hanem mint egy kiterjedt és a legnagyobb nyilvánosság ellenőrzete alatt álló részvénytársaság lapja, teljes függetlenséget biztosított magának. A lap ezen sajátos helyzete tette azt is lehetővé, hogy a „Hazánk“ legyen ma az egyetlen köztjogi alapon álló ellenzéki organum. Alapításába és fentartásába hatalmi vagy pénzérdekek be nem folytak és be nem folynak, s nem akadályozzák meg abban, hogy az igazság és tisztesség érdekeit minden oldal felé képviselve, s magát a fennálló pártok egyikével sem azonosítva, önálló ideálok megvalósításáért folytasson küzdelmet.

Első ezek közt a magyar közgazdasági politika gyökeres reorganizációja. A „Hazánk“ hadat üzen a mai közgazdasági irányzatnak, ostorozza a spekuláció tulkapasait, s nyíltan bevallott célja az östermelést a közgazdasági ágak legfontosabbikát, uralkodó és központi jelentőségébe visszahelyezni. Uldöz tehát kimérltlenül minden kosmopolitikus irányt. Rendszert kíván a közgazdasági politikába, rendszert és humanitást, amelyek alkalmasak lesznek ellentállani a társadalmakat fenyegető viharoknak, s a munka, valamint a becsületes gyarapodás eszközeivé, leszerelni a nemzetiségi igaztásokat.

A második ideál, amelyért küzd, a társadalmi és politikai közérköcsök megtisztulása. Mostoha idöket élünk, a közélet elmosárodósodásának napjait. A réginek össze kell omlania, s új egészséges áramlatnak kell új szellemet hozni, ez a mindyájunktól érzett szükségesség.

Eszmei céljait a „Hazánk“ eszmeinek terjesztésével kívánja elérni, s azért változatos és bő tartalmu rovataiban élénken tárgyalja a politika és társadalmi élet eseményeit, s kimerítő, élvezetes, de mindenkéféltől pontos és a valóság-nak megfelelő értesítésekkel szolgál olvasóközönségének.

Előfizetési ára: egy évre 14 frt, félévre 7 frt, negyed-évre 3 frt 50 kr., egy hóra 1 frt 20 kr.

A **Regény Szalon** az előttünk fekvő 14-ik számával a második félévet kezdi meg. Zempléni P. Gyula Regény-Szalona tulajdonképp alig szorul már ajánlásra, mert a roppant anyaghalmaz, melyet a világirodalom legjelesebb regényei novellái, versei képeznek, önmagát ajánlja — Hogy mégis és újra szölnök e kiváló, félhavi folyóiratról, ép abból az alkalomból teszszük, hogy olvasóink figyelmét rátereljük újabbra is, megemlítve és hangsulyozva azt, hogy a most belépő új előfizetők az év végéig

még legalább hat teljes regényt kapnak és hogy az eddig megjelent hét regényt is a mindenkori teljesen kapható, előző füzetek megrendelése után, igazán olcsó áron megszerezhetik — Spielhagen regénye „A ki kettőt szeret“, melynek közlésével a „Regény Szalon“ még a német könyvpiacot is megelőzte, oly szerelmi történeti, mely a női szív- és kedélyvilágból merítvén tárgyat, szívhez és kedélyhez szóló is, a mellett, hogy minden sora újra felkelti érdeklődésünket, lelki figyelmünket. — „Áldozat“ és „Az ő ellensége“ a másik két regény, mely most egyszerre folyik. Mindakettő igazi remekmű. A kiadóhivatal (Budapest VIII., Népszínház-utca 26.) szívesen küld bárhová mutatványsszámot és nyegedévi két frtért szebb, előkelőbb és tartalmasabb folyóiratot képzelné sem lehet.

Szerkesztői levelezés.

K-y. A versecz-kubini vásutól irt érdekes tárczáért fogadják köszönetünket. Jövő héten jönni fog.

K-ly. Béla portajára rászallott a golya. Kis leányt hozott.

Cs-i M-s. Simoni. Sürgönyödöt vettem. Elkéstem. Az állás már be van töltve. Ha ismét lesz alkalom írni fogok. A német nyelvben gyakorolnia kell magát.

4179. sz. tkv. 1894.

Hirdetmény.

Versecz thjf. város közigazgatási bizottságának 157/894. sz. határozata folytán Versecz város összesen körülbelül 60 kilométer hosszú és 300 holdnyi területű törvényhatósági község felvételi és törzskönyvelési munkálataira folyó évi augusztus hó 25-én délelőtti 10 órakor a városi mérnöki hivatal helyiségében versenytárgyalás fog tartatni.

Felhívtnak a vállalkozni kívánók, hogy kellően bélyegezett és 5% biztosítékkal ellátott

zárt írásbeli ajánlataikat a fentebb kitűzött határidőig a polgármesteri hivatalnál nyújtsák be.

Az ajánlatban tisztán és minden kételet kizáró módon számokkal és betűkkel kiteendő azon átlagos egységár melyért az ajánlatlevő a városi törvényhatósági közutak egy kilométer hosszú szakasza kitűzésének felvételét és törzskönyvének elkészítését elvállalni hajlandó

Ezen vállalatra vonatkozó többi adatok, valamint a részletes feltételek és szerződési minta Versecz város mérnöki hivatalában a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Verseczen, 1894. évi június hó 30-án.

Seemayer,

kir. tanácsos, polgármester.

1930. sz. — tkig 1894.

Árlejtési hirdetmény.

Temesvármegye tekintetes törvényhatósági bizottságának ^{20.217 ajk.}_{1616 kbjk.} 892 szám alatti határozatával Deliblat községében egy ártezi kutnak furása engedélyeztetvén, — felhívtnak mindazok kik az ártezi kut furását, — mely kut legalább 200 méter mélységig és 102 m. m. belső átmérőjű csövekkel leszen ellátandó, — elvállalni óhajtnak, — miszerint erre nézve írásbeli ajánlataikat ez év július hó 16-ik napjáig a midőn az árlejtés Deliblat községében megtartatni fog Deliblat község elöljáróságánál nyújtsák be, avagy a kut furása tekintetében szóbelileg leendő tárgyalása céljából ugyan csak a fenti határ időben személyesen jelenjenek meg, ahol a hivatalos órák alatt az árlejtési feltételek is megtekinthetők s bővebb felvilágosítás is szolgáltatnak.

Deliblaton, 1894. évi július hó 2-án.

Popovits P.,

Ivacskovits J.,

jegyző.

bíró.

16. sz. — tkv. 1894.

Hirdetmény.

Az 1895. évi választók ideiglenes névjegyzéke az 1874. évi XXXIII. t.-cz. 43., 44., 45. és 55. §§-ai értelmében f. é. jul. hó 5-től ugyan-e hó 25-ig d. e. 8 órától 12 óráig a városház nagyüléstermében betekintés végett lesz kitéve.

Mindenkinek szabadságában áll azt a fenti időben betekinteni és délután 2 órától 6 óráig lemasolni.

A névjegyzék kiigazítása iránti felszólamlások f. é. július hó 5-től 15-ig, a felszólamlások iránti észrevételek pedig ugyan-e hó 16-tól 25-ik beadhatók.

Verseczen, 1894. évi jul. hó 1-én.

Seemayer,

kir. tanácsos, polgármester.

A Richter-féle *Tinct. Capsici comp.*
Horgony-Pain-Expeller

elnevezés alatt igen jó hírnévnek örvend.
Ezen fájdalomcsillapító bedörzsölés valamenyi köszvény, csúsz és tagszagatásban szenvedő egyéneknek ez uton legyen ajánlólag emlékeztetve hozva.
Ezen tinktura már **25 év óta, mint legmegbízhatóbb** háziszser általánosan kedvelt és ennélfogva már további ajánlásra nem szorul.
Csekély ára, üvegenként 40 kr., 70 kr. vagy 1 f. 20 kr. vagyontalanoknak is lehetővé teszi, ezen kitűnő háziszsernek beszerzését. Bevásárlás alkalmával a „Horgony“ vedjegyre ügyelendő, nehogy utánzatot adjanak, mert csak a vörös Horgonyval ellátott üvegek valódiak. Ha a valódi Pain-Expeller helyben nem volna kapható, akkor forduljunk a gyártók gyógyszerárúhoz: Richter gyógyszerárú „az arany oroszlanhoz“ Prágában vagy Torók József gyógyszerészhez Budapesten.

Kirchner J. E. özvegyének

Verseczen saját házában

41 év óta fennálló, gőzerővel működő s a legújabb rendszerű gépekkel felszerelt

könyvnyomdája

ajánlja magát mindennemű nyomtatványok usy mint:

ujságok, különféle művek, röpiratok,

árjegyzékek, számlák, étlapok, látogatójegyek,

eljegyzési kártyák, czimlapok, bál megshivók,

gyászjelentések, valamint czimkéek, árújegyek,

arany, bronz vagy szini előállítására

Elvállal továbbá körözvények, gyászjelentések, tabellák készítését minden hazai nyelven, s a legjutányosabb árak mellett.

A felvételi iroda, és könyvkereskedés mely az Andrassy-sétány és az iskola-úteza sarkán lévő Kádits-féle házában van elhelyezve, elvállal mindennemű megrendelést az összes bel- és külföldi hírlapokra, regényekre, divatlapokra és minden e szakba vágó dolgokra.

Ugyanott kaphatók minden fajta irodai szerek a legnagyobb választékban s a legjutányosabb árakon.

A XXXVIII. évfolyammal bíró első verseczi német lap, a „Werschetter Gebirgsbote“ és „Délvidék“ szerkesztősége és kiadóhivatala számára a hirdetések, felszólamlások és levelek a felvételi irodában is elfogadtatnak.

Mindennemű nyomtatványok a jegyzői irodák részére.

Versecz. A Kirchner-féle könyvnyomda tulajdona s nyomása.